

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Analýza poskytovaných sociálních služeb v SO ORP Sušice

Zpracovatel: Centrum pro komunitní práci západní Čechy
Americká 29
301 38 Plzeň

Plzeň 2020

OBSAH

1.	ÚVOD.....	3
2.	CÍLE ANALÝZY.....	3
3.	SBĚR A ZPRACOVÁNÍ DAT.....	4
4.	PŘEHLED SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ	5
4.1	Druhy sociálních služeb	7
4.2	Formy sociálních služeb.....	8
4.3	Typy sociálních služeb	9
4.4	Cílové skupiny sociálních služeb	13
4.5	Kapacita a dostupnost sociálních služeb.....	18
4.6	Návazné služby nabízené poskytovateli sociálních služeb na území SO ORP Sušice	21
5.	PROBLÉMY V SOCIÁLNÍ OBLASTI A CHYBĚJÍCÍ SLUŽBY NA SUŠICKU	22
5.1.	Situace během epidemie Covid-19	27
6.	PLÁNY OBCÍ A POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SOCIÁLNÍ OBLASTI	28
7.	PŘÍLOHY.....	30
8.	SEZNAM ZKRATEK	35
9.	SEZNAM ZDROJŮ	35

1. Úvod

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu na zahájení 4. etapy komunitního plánování sociálních služeb (dále jen KPSS) na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Sušice (v textu také SO ORP Sušice, Sušicko či řešené území) a zaměřuje se na **popis aktuální situace v poskytovaných sociálních službách a službách sociálního charakteru**.

Dokument je vytvořen v úvodní analyticko-popisné fázi procesu KPSS a je součástí souboru dalších analýz (základního socio-demografického popisu území, analýzy zdrojů systému sociálních služeb), které dohromady tvoří celek a jsou oporou procesu KPSS.

Analýza poskytovaných sociálních služeb se zaměřuje na identifikaci jednotlivých poskytovatelů v řešeném území, jimi poskytovaných služeb a současně se snaží reflektovat základní problematická místa stávajícího systému sociálních služeb.

Komunitní plánování sociálních služeb již několik let představuje metodu k zajištění a rozvoji efektivní sítě sociálních služeb, prostřednictvím které je v řešeném území poskytována účinná pomoc a podpora občanům ocitajícím se v nepříznivé životní situaci. Zpracovatelem projektu na zahájení další etapy komunitního plánování sociálních služeb pro SO ORP Sušice je organizace Centrum pro komunitní práci západní Čechy.

Proces KPSS je otevřený a vzhledem k proměnlivosti sociální situace jsou všechna setkání a jednání (zejména pracovní skupiny) otevřena pro další podněty a problémy a kdokoli je může do procesu kdykoliv přinést. Pokud by se nějaký zásadní nedostatek či problém regionu nezohlednil v rámci analýz, neznamená to nutně, že se daný problém nebude v KPSS vůbec řešit. Jednotlivé analýzy sociální oblasti v regionu neovlivňují přímou podobu výsledného komunitního plánu, slouží pouze jako komplexní podklad pro další diskuze a jednání.

2. Cíle analýzy

Hlavním cílem analytické činnosti bylo kvalitativní zhodnocení aktuálního stavu sociálních služeb v SO ORP Sušice, a to prostřednictvím identifikace již poskytovaných sociálních služeb dle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, jejich poskytovatelů a také organizací poskytujících služby související.

Dalším cílem analýzy bylo vytvoření přehledu, který bude obsahovat:

- (1) základní údaje o poskytovatelích (sídlo, kontaktní údaje, právní formu)
- (2) zaměření činnosti (typy poskytovaných služeb a jejich popis)
- (3) cílovou skupinu uživatelů služeb
- (4) údaje o kapacitě a využití sociálních služeb
- (5) identifikaci problematických oblastí při poskytování sociálních služeb
- (6) nedostatky stávajícího systému sociálních služeb

3. Sběr a zpracování dat

Sběr dat pro analýzu poskytovaných služeb byl proveden prostřednictvím dotazníkového šetření a rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb, zástupci obcí, sociálními odbory jednotlivých POÚ na daném území a dalšími organizacemi sociálního charakteru. Výchozí informace o poskytovatelích sociálních služeb působících na daném území byly získány z Registru poskytovatelů sociálních služeb¹, informace o dalších sociálních službách, které v regionu působí, a institucích a organizacích sociálního charakteru byly získány metodou sněhové koule (z jednotlivých rozhovorů, posledního platného KP a dalších zdrojů).

Dotazníky byly připraveny ve dvou variantách:

- (1) pro poskytovatele sociálních služeb, kteří mají na území sídlo, kancelář či pobočku
- (2) pro starosty všech 30 obcí řešeného území

Všechny dotazníky byly rozeslány v elektronické podobě v průběhu dubna a května 2020. Z dotazníků zaslaných zástupcům všech 30 obcí SO ORP Sušice se jich vrátilo ke zpracování 29 a z dotazníků zaslaných 5 poskytovatelům sociálních služeb se ke zpracování vrátilo všechny.

Na dotazníkové šetření navazovaly polostrukturované rozhovory, které proběhly v průběhu měsíců květen až srpen 2020 s poskytovateli sociálních služeb, kteří mají v řešeném území sídlo, pobočku či detašované pracoviště, dále s pracovníky sociálních odborů jednotlivých POÚ a s 28 obcemi. Další rozhovory pak proběhly s poskytovateli sociálních služeb, kteří v řešeném území působí, ale v regionu sídlo nemají. Pro dokreslení celkového obrazu byly realizovány také rozhovory s některými organizacemi a institucemi související se sociálními oblastmi např. pracovníci nemocnice Sušice, Úřadem práce a Městskou policií. Přepisy všech rozhovorů byly následně zpracovány metodou tematické analýzy.

V rámci komplexní analýzy je velmi složité určit, s jakými službami bude vyplněn dotazník či proveden rozhovor. Vzhledem k tomu, že služeb působících v celém Plzeňském kraji je velké množství, nejsme schopni je zahrnout do analytické části úplně všechny (zároveň bychom ve výsledku téměř tvořili komunitní plán na krajské úrovni). Nejsnazší řešení je zahrnout do analytické části pouze služby, které mají v řešeném území sídlo či pobočku, ale tento způsob se nám jeví jako příliš strohý a může se zapomínat na důležité organizace.

Z toho důvodu jsme do rozhovorů vybírali služby metodou sněhové koule, tj. dozvěděli jsme se o jejich aktivním působení v regionu během rozhovorů s obcemi či službami, které mají v SO ORP Sušice sídlo či pobočku, zúčastnili se nějakého jednání v úvodní části projektu nebo figurují v posledním KP.

¹ http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do;jsessionid=4F79FBB1BABB3E1D0BB20D37AACBA128.node1?SUBSESSION_ID=1607501404273

4. Přehled sociálních služeb v řešeném území

Přehled poskytovatelů včetně jejich právní formy, kteří byli ke květnu 2020 registrováni v **Registru poskytovatelů sociálních služeb** a kteří na území SO ORP Sušice působí, je uveden v tabulce 1.

Tabulka 1. Poskytovatelé sociálních služeb v řešeném území včetně právní formy

Poskytovatel	Právní forma
Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.	141 - Obecně prospěšná společnost
Člověk v tísní, o.p.s.	141 - Obecně prospěšná společnost
Diakonie ČCE - středisko Praha	721 - Církve a náboženské společnosti
Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	721 - Církve a náboženské společnosti
Diecézní charita Plzeň	721 - Církve a náboženské společnosti
FOKUS - Písek, z.ú.	161 – Ústav
HEWER, z.s.	706 - Spolek
Město Hartmanice	801 – Obec
Obec Velhartice	801 – Obec
Oblastní charita Sušice	721 - Církve a náboženské společnosti
Point 14, z.ú.	161 – Ústav
Raná péče Kuk, z.ú.	161 – Ústav
Sociální služby Města Sušice, příspěvková organizace	331 - Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem
Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR	325 - Organizační složka státu
Tichý svět o.p.s.	141 - Obecně prospěšná společnost

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2020, Registr poskytovatelů sociálních služeb, Číselník právních forem MPMR ČR.

Následující tabulka prezentuje sociální služby poskytované v řešeném území, řazené podle svého druhu a formy, a to v souladu se zákonem 108/2006 Sb., o sociálních službách. Dále je v tabulce uveden název poskytovatele služby, včetně adresy jeho zastoupení.

Tabulka 2. Sociální služby poskytované na území SO ORP Sušice dle druhu a formy

Druh sociální služby	Forma sociální služby	Služba	Poskytovatel	Zařízení, adresa poskytovatele
Sociální poradenství	terénní, ambulantní	Odborné sociální poradenství	Oblastní charita Sušice	Havlíčková 95, Sušice I, 342 01 Sušice 1
			Sociální služby Města Sušice	Nábřeží Jana Seitze 155, Sušice III, 342 01 Sušice 1
	terénní	Odborné sociální poradenství	Člověk v tísní, o.p.s.	Vídeňská 9, Klatovy IV, 339 01 Klatovy 1
			Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR	Plánická 174, Klatovy I, 339 01 Klatovy 1

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Druh sociální služby	Forma sociální služby	Služba	Poskytovatel	Zařízení, adresa poskytovatele
			Tichý svět, o.p.s.	sady Pětatřicátníků 316/6, Plzeň 3-Vnitřní Město, 301 00 Plzeň 1
Služba sociální péče	terénní	Odlehčovací služby	Oblastní charita Sušice	Havlíčková 95, Sušice I, 342 01 Sušice 1
		Pečovatelská služba		
			Obec Velhartice, Velhartice 134, 341 42 Kolinec	Velhartice 88, 341 42 Kolinec
		Osobní asistence	HEWER, z.s	Guldenerova 485/3, Plzeň 2-Slovany, Východní Předměstí, 326 00 Plzeň 26
		Tísňová péče	Sociální služby Města Sušice	Nábřeží Jana Seitze 155, Sušice III, 342 01 Sušice 1
	terénní, pobytová	Odlehčovací služby		
	terénní, ambulantní	Pečovatelská služba		
	ambulantní	Denní stacionáře		
	pobytová	Domovy pro seniory		
		Domovy se zvláštním režimem		
Služba sociální prevence	ambulantní	Sociálně terapeutická dílna	FOKUS - Písek, z.ú., Kollárova 485/13, Budějovické Předměstí, 397 01, Písek 1	Nuželská 60, Sušice III, 342 01 Sušice 1
		Sociální rehabilitace		
	terénní, ambulantní	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby s ZP	Sociální služby Města Sušice	Nábřeží Jana Seitze 155, Sušice III, 342 01 Sušice 1
			Oblastní charita Sušice	Havlíčková 95, Sušice I, 342 01 Sušice 1
	terénní	Terénní programy	POINT 14, z.ú.	Poděbradova 415/12, Plzeň 3-Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň 1
			Člověk v tísni, o.p.s.	Vídeňská 9, Klatovy IV, 339 01 Klatovy 1
			Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	Denisovo nábřeží 2568/6, Plzeň 3-Východní Předměstí, 301 00 Plzeň 1
			Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Vídeňská 181, Klatovy I, 339 01 Klatovy 1
		Raná péče	Diakonie ČCE – středisko Praha	Mírové náměstí 19, 341 01 Horažďovice
			Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.	Hábova 1571/22, Praha 13-Stodůlky, 155 00 Praha 515
			Raná péče Kuk, z. ú.	Tomanova 2645/5, Plzeň 3-Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň 1
			Intervenční centra	Diecézní charita Plzeň

Druh sociální služby	Forma sociální služby	Služba	Poskytovatel	Zařízení, adresa poskytovatele
		Krizová pomoc		Cukrovarská 327/16, Plzeň 3-Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň 1
		Tlumočnické služby	Tichý svět o.p.s.	sady Pětatřicátníků 316/6, Plzeň 3-Vnitřní Město, 301 00 Plzeň 1
		Sociální rehabilitace		

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb; Dotazníkové a místní šetření, 2020.

4.1 Druhy sociálních služeb

Podle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, se rozdělují sociální služby na služby sociálního poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence, přičemž základní sociální poradenství poskytuje zdarma každý poskytovatel.

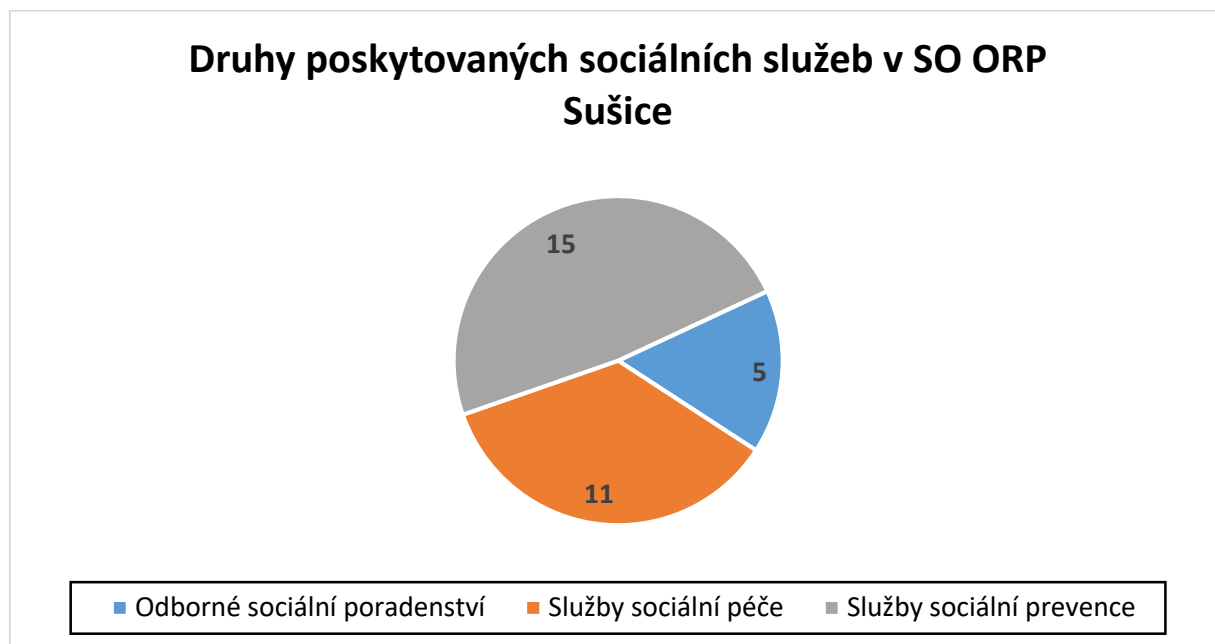
V řešeném území jsou poskytovány všechny tři druhy sociálních služeb. **Odborné sociální poradenství** na území poskytuje **5 poskytovatelů**.

Dále 5 poskytovatelů nabízí celkem **11 služeb sociální péče**. Jedná se o domovy pro seniory (1), domovy se zvláštním režimem (1), odlehčovací služby (2), pečovatelské služby (4), denní stacionáře (1), tísňovou péči (1) a osobní asistenci (1).

Do skupiny **sociální prevence** spadá **15 služeb**, které nabízí 11 poskytovatelů. Konkrétně se jedná o sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (2), sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (1), sociálně terapeutické dílny (1), sociální rehabilitace (2), terénní programy (3), ranou péči (3), intervenční centra (1), krizovou pomoc (1) a tlumočnické služby (1).

Počty jednotlivých druhů sociálních služeb poskytovaných v SO ORP Sušice jsou zobrazeny v grafu 1.

Graf 1. Druhy sociálních služeb poskytovaných v řešeném území

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, dotazníkové šetření, 2020

4.2 Formy sociálních služeb

Dle formy poskytování se sociální služby dělí na **ambulantní, terénní a pobytové** služby. V některých případech může být forma kombinovaná.

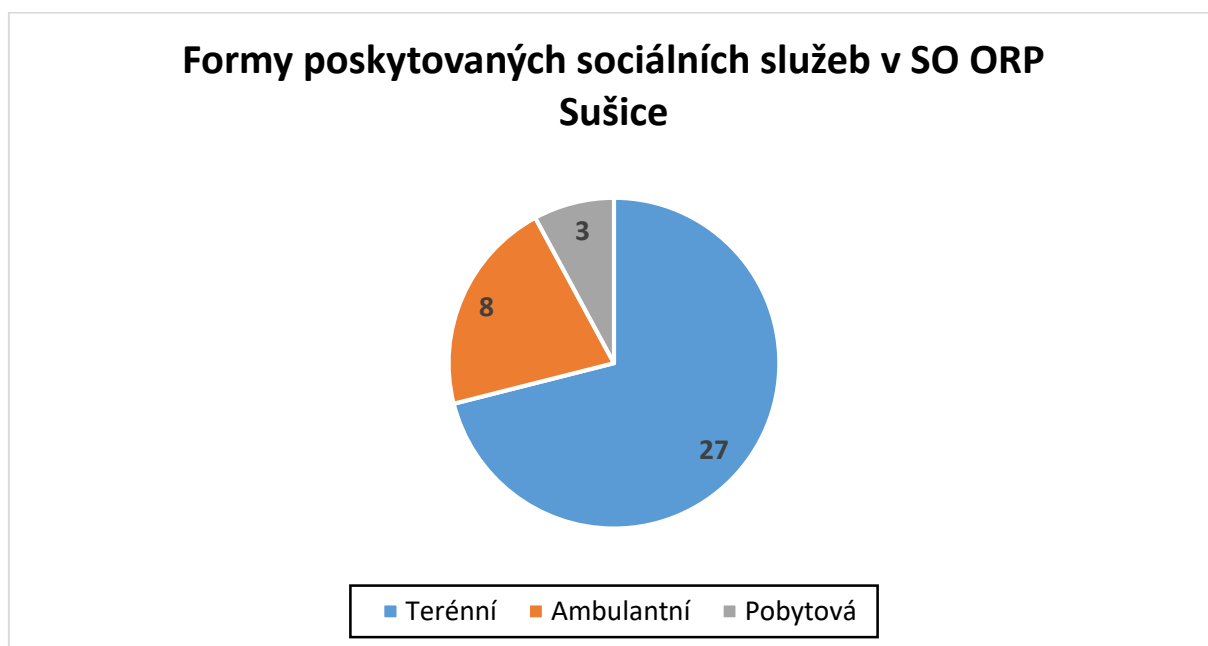
Občanům Sušicka jsou nejčastěji poskytovány služby **terénní formou (27)**, jedná se o odborné sociální poradenství, pečovatelské služby, odlehčovací služby, sociální rehabilitace, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, tísňovou péči, osobní asistenci, terénní programy, ranou péči, intervenční centra a krizovou pomoc.

Dále je část služeb poskytována **formou ambulantní (8)**. Jedná se konkrétně o odborné sociální poradenství, pečovatelskou službu, denní stacionáře, sociálně terapeutické dílny, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením a sociální rehabilitaci.

Pobytovou formou (3) jsou služby poskytovány v domovech pro seniory, domovech se zvláštním režimem a odlehčovací službě.

Počty služeb dle forem poskytování v SO ORP Sušice jsou zobrazeny v grafu 2.

Graf 2. Formy sociálních služeb poskytovaných v řešeném území

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, dotazníkové šetření, 2020.

4.3 Typy sociálních služeb

Na území SO ORP Sušice je občanům poskytováno 16 různých typů sociálních služeb, což představuje zastoupení téměř poloviny všech typů sociálních služeb, které definuje zákon 108/2006 Sb., o sociálních službách. Souhrnný přehled všech typů sociálních služeb včetně popisu dle zákona č. 108/2006 Sb. a počtu zastoupení v regionu je uveden v příloze 1. V řešeném území jsou poskytovány tyto služby:

- **Odborné sociální poradenství** je sociální službou zaměřenou na osoby, které se dostaly do nepříznivé soc. situace způsobené věkem, zdravotním stavem nebo znevýhodňujícím prostředím, nedokážou ji řešit samy nebo za pomoci svých blízkých a potřebují k jejímu řešení získat informace a odbornou pomoc.

V řešeném území je tato služba poskytována 5 poskytovateli, z toho dvěma formou terénní i ambulantní (Oblastní charita Sušice, Sociální služby Města Sušice), a třemi (Člověk v tísni o.p.s., Správa uprchlických táborů MVČR, Tichý svět, o.p.s.) formou terénní.

Sociální služby Města Sušice nově od 1. 1. 2020 poskytují také terénní i ambulantní formou službu Paliativní poradny pro klienty v terminálním stádiu nemoci a osoby o ně pečující.

- **Domovy pro seniory** představují pobytovou sociální službu určenou osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc druhé osoby.

V řešeném území je tato služba poskytována 1 poskytovatelem (Sociální služby Města Sušice).

- **Denní stacionáře** poskytují ambulantní služby osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, zdravotního postižení nebo chronického duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Službu na řešeném území poskytuje 1 poskytovatel (Sociální služby Města Sušice).

- **Domovy se zvláštním režimem** jsou pobytovou službou, která je určena osobám se sníženou soběstačností z důvodu chronického duševního onemocnění, závislosti na návykových látkách, osobám se stařeckou, Alzheimerovou nebo ostatními typy demencí, kdy jejich stav vyžaduje pravidelnou pomoc druhé fyzické osoby.

Tento typ služby je v území poskytován 1 poskytovatelem (Sociální služby Města Sušice).

- **Pečovatelská služba** je terénní nebo ambulantní služba určená osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění či zdravotního postižení, ale také rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc druhé osoby.

Pečovatelská služba je v řešeném území poskytována 4 poskytovateli (Sociální služby Města Sušice, Oblastní charita Sušice, Město Hartmanice a Obec Velhartice), a to terénní formou v domácnostech uživatelů v případě třech poskytovatelů a u jednoho poskytovatele formou terénní i ambulantní.

- **Odlehčovací služba** je terénní, ambulantní nebo pobytová služba určená osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v domácím prostředí. Cílem služby je poskytnout nezbytný odpočinek pečujícím osobám.

V řešeném území službu poskytují 2 poskytovatelé (Oblastní charita Sušice, Sociální služby Sušice), jeden poskytovatel formou terénní a druhý formou terénní a pobytovou.

- **Sociální rehabilitace** je terénní a ambulantní službou, která představuje soubor činností zaměřených na podporu soběstačnosti osob se zdravotním, tělesným, mentálním, kombinovaným postižením a chronickým duševním onemocněním. Zaměřuje se tedy především na rozvoj schopností, dovedností a kompetencí nutných pro samostatný život.

V řešeném území je tato služba poskytována pro osoby s chronickým duševním onemocněním, a to terénní i ambulantní formou 1 poskytovatelem (FOKUS -

Písek, z.ú.) a dále terénní formou pro osoby se sluchovým a kombinovaným postižením 1 poskytovatelem (Tichý svět, o.p.s.).

- **Sociálně terapeutické dílny** představují ambulantní službu určenou osobám se sníženou soběstačností způsobenou zdravotním, tělesným, mentálním, kombinovaným postižením a chronickým duševním onemocněním, díky které nejsou tyto osoby umístitelné na otevřeném a chráněném trhu práce. Jejich podstatou je udržení a rozvoj pracovních návyků a dovedností prostřednictvím pracovní terapie.

V řešeném území danou službu poskytuje pro osoby s chronickým duševním onemocněním 1 poskytovatel (FOKUS - Písek, z.ú.).

- **Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP** představují ambulantní popřípadě terénní službu určenou osobám v důchodovém věku nebo se zdravotním postižením, které jsou ohrožené sociálním vyloučením. Mezi základní činnosti služby patří zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Tuto službu poskytují v řešeném území 2 poskytovatelé (Sociální služby města Sušice a Oblastní charita Sušice) terénní i ambulantní formou.

- **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** představují ambulantní nebo terénní služby, které jsou poskytovány rodinám s dětmi stíženým krizovou sociální situací, kterou rodina není schopna překonat vlastními silami a kvůli které je ohrožen zdravý vývoj dítěte.

V řešeném území službu poskytuje terénní formou poskytovatel Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy.

- **Tísňová péče** představuje terénní službu, kterou je nepřetržitá distanční hlasová a elektronická komunikace s osobami vystavenými stálému vysokému riziku ohrožení zdraví nebo života v případě náhlého zhoršení jejich zdravotního stavu nebo schopností.

V řešeném území je tento typ služby poskytován 1 poskytovatelem (Sociální služby Města Sušice).

- **Osobní asistence** je terénní službou, která je poskytována v přirozeném sociálním prostředí uživatele služby při činnostech, které osoba potřebuje vzhledem ke snížené soběstačnosti způsobené věkem, chronickým onemocněním nebo zdravotním postižením.

Tento typ služby je v řešeném území poskytován 1 poskytovatelem (HEWER, z.s.).

- **Raná péče** je terénní služba, případně doplněná ambulantní formou služby, která je určena na podporu rodiny a vývoje dítěte do 7 let věku, s ohledem na jeho specifické potřeby způsobené jeho zdravotním postižením nebo jeho nepříznivým zdravotním stavem.

Ranou péči v řešeném území poskytují terénní formou 3 poskytovatelé. Diakonie ČCE – středisko Praha služby nabízí pro rodiny s dětmi s mentálním či pohybovým postižením, Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. své služby poskytuje rodinám s dětmi se sluchovým postižením a Raná péče Kuk, z.ú. své služby poskytuje rodinám s dětmi se zrakovým postižením.

- **Terénní programy** představují terénní formu sociální služby určené osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženi (problémové skupiny osob, uživatelé návykových látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, migranti, azylanty a jiné sociálně ohrožené skupiny).

V řešeném území je tento typ služby poskytován 3 poskytovateli (POINT 14, z.ú., Člověk v tísni, o.p.s., Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy).

- **Krizová pomoc** je terénní, ambulantní nebo pobytovou službou na přechodnou dobu, která je určena na pomoc osobám nacházejícím se ve stavu ohrožení zdraví nebo života, kdy nejsou schopni nepříznivou životní situaci řešit vlastními silami.

Službu v řešeném území poskytuje terénní formou 1 poskytovatel (Diecézní charita Plzeň).

- **Tlumočnické služby** jsou terénní nebo ambulantní službou, poskytovanou osobám s poruchou komunikace způsobenou smyslovým postižením, která zamezuje běžné komunikaci s okolím bez pomoci druhé osoby.

V řešeném území je služba poskytována terénní formou 1 poskytovatelem (Tichý svět o.p.s.).

- **Intervenční centra** mohou mít terénní, ambulantní nebo pobytovou formu služby, která je určena osobám ohroženým domácím násilím, tedy vystavené násilnému chování ze strany osob blízkých či osob žijících s nimi v jedné domácnosti.

V řešeném území tuto službu poskytuje terénní formou 1 poskytovatel (Diecézní charita Plzeň).

4.4 Cílové skupiny sociálních služeb

Zaměření poskytovatelů sociálních služeb dle cílových skupin vychází z typologie Ministerstva práce a sociálních věcí ČR určené pro registraci sociálních služeb. Tabulka 3 nabízí přehled cílových skupin, na které jsou zaměřeny sociální služby poskytované v řešeném území, a to včetně jejich věkových kategorií.

Tabulka 3. Cílové skupiny sociálních služeb v SO ORP Sušice

Cílová skupina	Poskytovatel	Věková kategorie	Služba
Senioři	Sociální služby Města Sušice	65 let +	Domovy pro seniory
			Domovy se zvláštním režimem
		19 let +	Odborné sociální poradenství
			Odlehčovací služby
			Pečovatelská služba
			Tísňová péče
	27 let +	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	
		Oblastní charita Sušice	18 let +
	19 let +		Odlehčovací služby
			Pečovatelská služba
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením			
Město Hartmanice	27 let +	Pečovatelská služba	
Obec Velhartice		Pečovatelská služba	
HEWER, z.s.	1 rok +	Osobní asistence	
Rodiny s dítětem/děťmi	Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	bez omezení věku	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
	Diakonie ČCE - středisko Praha	0 - 7 let	Raná péče
	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.		
	Raná péče Kuk, z.ú.		
Osoby s chronickým duševním onemocněním	Sociální služby Města Sušice	65 let +	Domovy se zvláštním režimem
	FOKUS - Písek, z.ú.	18 - 80 let	Sociálně terapeutické dílny Sociální rehabilitace
Osoby s chronickým onemocněním	Oblastní charita Sušice	18 let +	Odborné sociální poradenství
		19 let +	Odlehčovací služby Pečovatelská služba
	Sociální služby města Sušice	19 let +	Odborné sociální poradenství
			Pečovatelská služba

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Cílová skupina	Poskytovatel	Věková kategorie	Služba
Osoby s jiným zdravotním postižením	Sociální služby Města Sušice	19 let +	Pečovatelská služba
		bez omezení věku	Odborné sociální poradenství Tlumočnické služby
Osoby s kombinovaným postižením	Tichý svět, o.p.s.	16 let +	Sociální rehabilitace
	HEWER, z.s.	1 rok +	Osobní asistence
	Diakonie ČCE - středisko Praha	0 - 7 let	Raná péče
		0 - 7 let	
	Sociální služby Města Sušice	16 - 64 let	Denní stacionáře
Osoby s mentálním postižením	HEWER, z.s.	1 rok +	Osobní asistence
	Diakonie ČCE - středisko Praha	0 - 7 let	Raná péče
Osoby s tělesným postižením	Sociální služby Města Sušice	19 let +	Odborné sociální poradenství
			Pečovatelská služba
			Tísňová péče
	Oblastní charita Sušice	18 let +	Odborné sociální poradenství
		19 let +	Pečovatelská služba Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
	Město Hartmanice	27 let +	Pečovatelská služba
	Diakonie ČCE - středisko Praha	0 - 7 let	Raná péče
HEWER, z.s.	1 rok +	Osobní asistence	
Osoby se zdravotním postižením	Sociální služby Města Sušice	19 let +	Odborné sociální poradenství
			Odlehčovací služby
			Pečovatelská služba
			Tísňová péče
		16 - 64 let	Denní stacionáře
		27 let +	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
	Oblastní charita Sušice	19 let +	Odborné sociální poradenství
			Odlehčovací služby
			Pečovatelská služba Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
Město Velhartice	27 let +	Pečovatelská služba	
Město Hartmanice			
Osoby se sluchovým postižením	Tichý svět, o.p.s.	bez omezení věku	Odborné sociální poradenství
		16 let +	Tlumočnické služby Sociální rehabilitace

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Cílová skupina	Poskytovatel	Věková kategorie	Služba
Osoby se zrakovým postižením	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.	0 - 7 let	Raná péče
	HEWER, z.s.	1 rok +	Osobní asistence
	Raná péče Kuk, z.ú.	0 - 7 let	Raná péče
Osoby v krizi	Sociální služby Města Sušice	19 let +	Odborné sociální poradenství
	Oblastní charita Sušice	18 let +	
	Diecézní charita Plzeň	bez omezení věku	Krizová pomoc
Osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	Oblastní charita Sušice	18 let +	Odborné sociální poradenství
	Člověk v tísni, o.p.s.	15 let +	Terénní programy
Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy	Člověk v tísni, o.p.s.	15 let +	Odborné sociální poradenství
	Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	bez omezení věku	Terénní programy
Imigranti a azylantí	Člověk v tísni, o.p.s.	15 let +	Odborné sociální poradenství
	Správa uprchlických zařízení MVČR	bez omezení věku	Terénní programy
	Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	18 - 80 let	Odborné sociální poradenství
Oběti domácího násilí	Člověk v tísni, o.p.s.	15 let +	Odborné sociální poradenství
	Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	18 - 80 let	Terénní programy
	Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	bez omezení věku	Terénní programy
	Diecézní charita Plzeň	16 let +	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Oběti trestné činnosti	Člověk v tísni, o.p.s.	15 let +	Intervenční centra
	Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	18 - 80 let	Odborné sociální poradenství
	Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	bez omezení věku	Terénní programy
			Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Cílová skupina	Poskytovatel	Věková kategorie	Služba
	Západní Čechy		
osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče	Člověk v tísni, o.p.s.	15 let +	Odborné sociální poradenství
Oběti obchodu s lidmi	Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	18 - 80 let	Terénní programy
Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	Point 14, z.ú.	18 – 64 let	
Osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách	Člověk v tísni, o.p.s.	15 let +	Odborné sociální poradenství
Pachatelé trestné činnosti			Terénní programy
			Odborné sociální poradenství
Etnické menšiny	Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	bez omezení věku	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Osoby komerčně zneužívané	Člověk v tísni, o.p.s.	15 let +	Terénní programy
	Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	bez omezení věku	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Osoby bez přístřeší	Oblastní charita Sušice	18 let +	Odborné sociální poradenství
	Člověk v tísni, o.p.s.	15 let +	Terénní programy
	Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	bez omezení věku	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

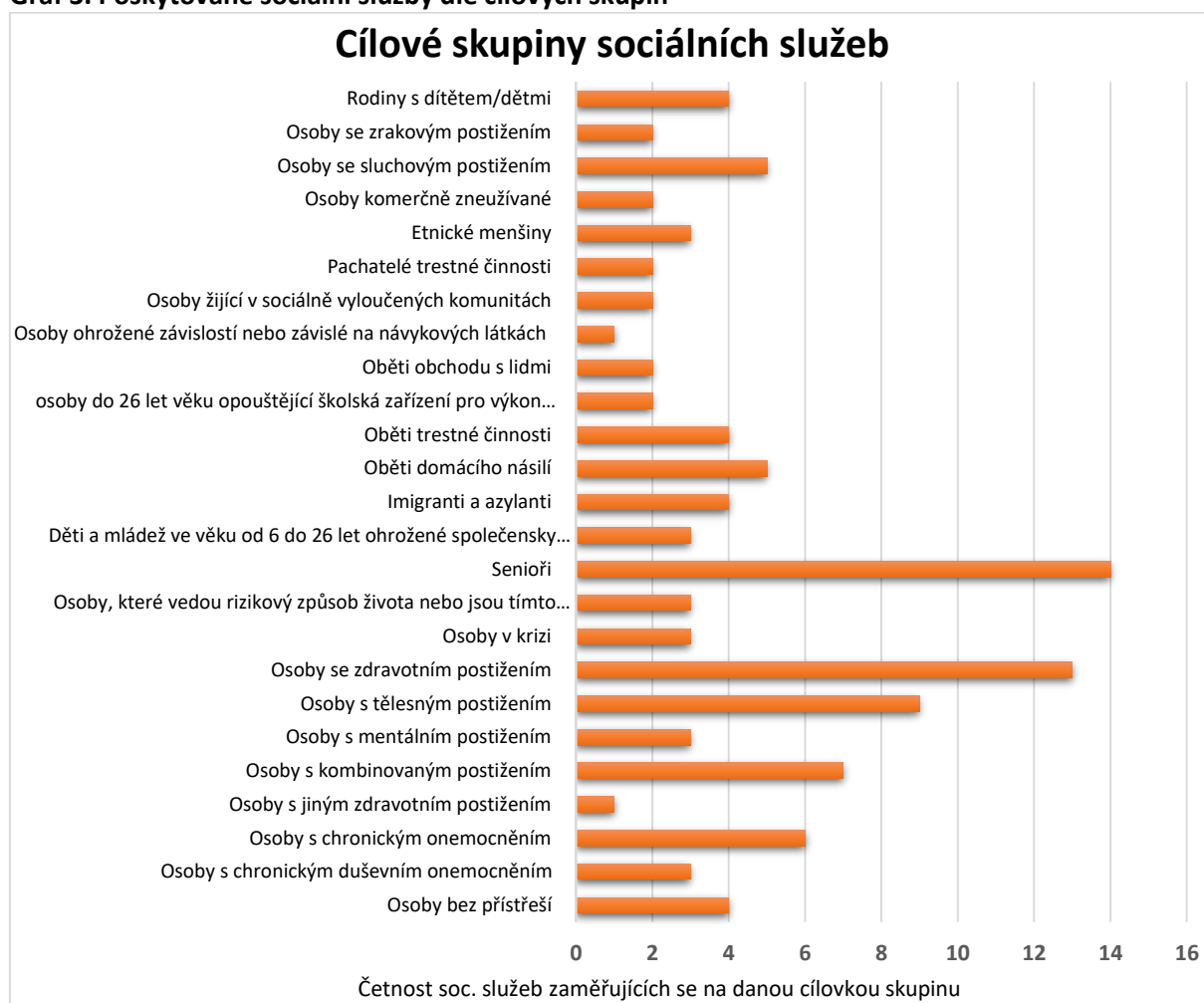
Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR; Dotazníkové šetření 2020

V řešeném území jsou sociální služby poskytovány pro **25 cílových skupin**. Nejvíce služeb je přitom zaměřeno na **seniory (14)** a **osoby se zdravotním postižením (13)**. Dále je 9 služeb zaměřeno na osoby s tělesným postižením, 7 služeb na osoby s kombinovaným postižením, 6

služeb na osoby s chronickým onemocněním, 5 služeb na oběti domácího násilí a ve stejném počtu na osoby se sluchovým postižením. Po čtyřech službách se poskytovatelé zaměřují na osoby bez přístřeší, imigranty a azylanty, oběti trestné činnosti a rodiny s dítětem/děti. Po třech službách pak na osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby s mentálním postižením, osoby v krizi, dále osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy a etnické menšiny. Po dvou službách jsou poskytovatelé zaměřeny na osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče, oběti obchodu s lidmi, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, pachatelé trestné činnosti, osoby komerčně zneužívané a osoby se zrakovým postižením a po jedné službě se zaměřují na osoby s jiným zdravotním postižením a osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách

Shrnutí údajů o počtu sociálních služeb určených pro jednotlivé cílové skupiny v řešeném území je prezentováno v grafu 3.

Graf 3. Poskytované sociální služby dle cílových skupin

Zdroj: Autor, data z Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR; Dotazníkové šetření 2020

Co se týče věkových kategorií klientů, na které se sociální služby zaměřují, naprostá většina poskytovaných služeb (27 z 31 sociálních služeb) se zaměřuje na seniorskou věkovou skupinu 65-80 let (vyjma raných péčí a denního stacionáře). Velké zastoupení v poskytovaných sociálních službách mají i věkové skupiny 27-64 let (26) a 80 a více let (23). 22 služeb je

zaměřeno i na klienty ve věku 19-26 let a 11 na věkovou skupinu 16-18 let. 9 z poskytovaných sociálních služeb se zaměřuje na děti od kojeneckého věku do 15 let.

4.5 Kapacita a dostupnost sociálních služeb

Informace o kapacitě a místní dostupnosti sociálních služeb poskytovaných v řešeném území vycházejí z dat, které v rámci dotazníkového šetření uvedli poskytovatelé sociálních služeb působící v řešeném území a je případně doplněna o údaje z Krajské sítě sociálních služeb Plzeňského kraje. Informace o **kapacitě** jednotlivých služeb jsou uvedeny za roky 2017 až 2020 v příloze 2 a seřazeny dle jednotlivých organizací a typu jejich služby. U služeb s celokrajskou působností jsou údaje uvedené od roku 2018 z důvodu nedostupnosti dat Krajské sítě sociálních služeb Plzeňského kraje za rok 2017 a kapacita je uvedena za celý Plzeňský kraj.

Přehled místní i časové působnosti sociálních služeb poskytovaných na území SO ORP Sušice je uveden v tabulce 4.

Tabulka 4. Místní a časová dostupnost sociálních služeb poskytovaných v řešeném území

Poskytovatel	Služba	Časová dostupnost služby	Působnost služby v území
Sociální služby Města Sušice	Domovy pro seniory	nepřetržitá	ORP Sušice
	Domovy se zvláštním režimem	nepřetržitá	ORP Sušice
	Odborné sociální poradenství	Út 14:00 – 17:00	ORP Sušice
	Odlehčovací služby	nepřetržitá	ORP Sušice
	Pečovatelská služba	Denně 7:00 – 21:30	Sušice a její příměstské části
	Denní stacionáře	Po - Čt 7:00 - 17:00	Služba je poskytována klientům ze Sušice a okolí (Rabí, Horažďovice, Hrádek u Sušice, Ujčín, Kolínek, Nalžovské Hory, Číhaň, Srní, Dlouhá Ves, Železná Ruda).
		Pá 7:00 - 14:00	
	Sociálně aktivizační služby	Po 10:00 – 11:30	ORP Sušice
Tísňová péče	nepřetržitá	Sušice a 15 km vzdálené obce	
Oblastní charita Sušice	Odborné sociální poradenství	Středisko Sušice: Po, St 9:00 - 12:00 a 13:00 - 16:00, Pá 9:00 - 12:00	Odborné sociální poradenství je poskytováno ambulantně ve čtyřech poradenských střediscích v Sušici, Kašperských Horách, Kolinci a Železně Rudě a terénně na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Sušice, v obcích do 20 km od poradenských středisek
	Odlehčovací služby	Denně 7:00 - 20:00	ORP Sušice a v obcích do 20 km od Sušice, v Kašperských Horách, Železně Rudě, Čachrově, Nalžovských Horách
	Pečovatelská služba	Denně - 5:30 - 21:00	ORP Sušice a v obcích do 20 km od Kašperských Hor, Železně Rudy, Čachrova, Nalžovských Hor
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Ambulance	Kašperské Hory
Po - 9:00-10:30; St - 9:00-10:30, 13:00-15:30; Čt 13:00-15:00; Pá - 9:00-10:30			
Terén			

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Poskytovatel	Služba	Časová dostupnost služby	Působnost služby v území
		Po 13:00-15:30; Út - 13:00- 15:30; Čt - 9:00-10:30	
Město Hartmanice	Pečovatelská služba	Pracovní dny 6:45 - 15:15	Hartmanice
Obec Velhartice	Pečovatelská služba	Po - Pá 7:15 - 15:30h	Velhartice
FOKUS - Písek, z.ú.	Sociálně terapeutická dílna	Po 13:00 - 15:00	ORP Sušice, ORP Horažďovice
		Út Čt 9:00 - 15:00	
		Pá 9:00 - 12:00	
	Sociální rehabilitace	Po - Pá 8:00 - 16:00	
		Pá 8:00 - 15:00	
Point 14, z.ú.	Terénní programy	Út lichý týden 14:30 - 18:30	území města Sušice
Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Po - Pá 8:00 - 18:00, objednaní Po 8:00 - 9:00, bez objednaní	Plzeňský kraj (vyjma Tachovska)
	Terénní programy	Po - Pá 8:00 - 17:00	Plzeňský kraj
Člověk v tísni, o.p.s.	Odborné sociální poradenství	Po - Pá 8:00 - 16:00	ORP Klatovy a v okolí 20 km
	Terénní programy	Po - Pá 7:30 - 16:00	ORP Sušice
Diakonie ČCE - středisko Praha	Raná péče	Po - Pá 7:00 - 19:00	Plzeňský kraj
Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.	Raná péče	Po - Pá 7:00 - 19:00	Plzeňský kraj
Raná péče Kuk, z.ú.	Raná péče	Po - Pá 7:00 - 19:00	Plzeňský kraj
Diecézní charita Plzeň	Intervenční centra	Po - Pá 8:00 - 12:00, 12:30 - 16:00	Plzeňský kraj
	Krizová pomoc	nepřetržitá	Plzeňský kraj
Správa uprchlických zařízení MVČR	Odborné sociální poradenství	Po, lichý týden 15:00 - 17:00	Plzeňský kraj
HEWER, z.s.	Osobní asistence	nepřetržitá	Plzeňský kraj
Tichý svět o.p.s.	Odborné sociální poradenství	Po - Pá 8:00 - 16:00	Plzeňský kraj
	Tlumočnické služby	nepřetržitá	Plzeňský kraj
	Sociální rehabilitace	Po - Pá 8:00 - 16:00	Plzeňský kraj

Zdroj: Dotazníkové šetření, Registr poskytovatelů sociálních služeb, 2020.

Z rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb vyplynulo, že vnímají nedostatečnou kapacitu u domova pro seniory a domova se zvláštním režimem. V případě domova pro seniory je největší problém s umístěním lidí, kteří přijdou během krátké doby plně o svou soběstačnost, a domov je z důvodu plné kapacity nemůže přijmout. Tito lidé se většinou nachází v nemocnici na oddělení LDN, kde mohou být pouze 3 měsíce a službu potřebují zajistit akutně. V případě domova se zvláštním režimem jde o to, že tento typ zařízení je v okolí jediný, a proto se na službu obrací nejen místní občané, ale i žadatelé z okolních regionů. Dále vnímají poskytovatelé nedostačující kapacitu v případě tísňové péče, kdy je o službu narůstající zájem

ze strany klientů, ale poskytovatel už navýšení kapacity řeší. Nedostačující kapacita je také vnímána v případě denního stacionáře, rozšíření stávajících prostorů je ale již realizováno.

Ostatní kapacity služeb jsou dle poskytovatelů momentálně dostačující. A i když jsou některé služby plně obsazené, není potřeba, dle počtů požadavků nových žadatelů o službu či potenciálních klientů, kapacitu zatím navyšovat. Pouze organizace HEWER, z.s. momentálně z kapacitních důvodů nepřijímá nové klienty.

Využití služeb, tedy počty klientů, kterým byly poskytovány služby terénní či ambulanti formou poskytovatelů, kteří mají v řešeném území sídlo či pobočku v letech 2017-2020 jsou zobrazeny v tabulce 5. Tyto počty vycházejí z dotazníkového šetření, kde poskytovatelé uváděli využití služeb v souvislosti s kapacitou. U pobytových forem služeb počty nejsou uvedené, protože by reálně nevypovídaly o využití služby ve srovnání s uvedenou kapacitou.²

Tabulka 5. Počet klientů sociálních služeb v letech 2017-2020, které mají v řešeném území sídlo či pobočku

Poskytovatel	Služba	Využití - počet klientů			
		2017	2018	2019	k 31. 3. 2020
Sociální služby Města Sušice	Odborné sociální poradenství		163	123	25
	Odlehčovací služby				
	Pečovatelská služba		315	437	398
	Denní stacionář				
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením		159	159	109
	Tísňová péče	-	34	41	41
Oblastní charita Sušice	Odborné sociální poradenství	246	267	181	58
	Odlehčovací služby	17	18	22	12
	Pečovatelská služba	162	194	202	153
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	51	61	52	31
Město Hartmanice	Pečovatelská služba	27	25	30	
Obec Velhartice	Pečovatelská služba	21	18	24	19
FOKUS - Písek, z.ú.	Sociálně terapeutická dílna	11	13	14	12
FOKUS - Písek, z.ú.	Sociální rehabilitace	4	18	24	22

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2020

O využití pobytových služeb vypovídá údaj, který dále uváděli v dotazníkovém šetření poskytovatelé, a to počty neuspokojených žadatelů o službu z důvodu nedostatečné kapacity. Tito neuspokojení žadatelé jsou v řešeném území nejvíce vykazováni právě v pobytové formě sociálních služeb, konkrétně se jedná o kapacity domova pro seniory, kde je v pořadníku evidováno 36 akutních žadatelů o službu a kapacity domova se zvláštním režimem, kde je evidováno 29 akutních žadatelů³.

² U pobytových forem služeb se kapacita uvádí v základní i rozvojové síti v počtu lůžek

³ Počty klientů v pořadníku jsou platné ke dni vyplnění dotazníků

U terénních a ambulantních forem sociálních služeb poskytovaných na řešeném území je situace s neuspokojenými žadateli příznivější, ⁴ ti jsou vykázáni pouze v roce 2019 v pečovatelské službě obce Velhartice, která zároveň momentálně eviduje také tři zájemce o službu, čímž jsou v tomto případě míněni tři žadatelé o byt v DPS. Zájemce o službu dále eviduje pečovatelská služba Sociálních služeb města Sušice (34). Obě pečovatelské služby ale během rozhovorů uvedly, že stávající kapacita jejich služeb je dostatečná a jsou tak schopny potenciální zájemce uspokojit. Žádná další sociální služba nebyla nucena odmítnout klienta z kapacitních důvodů⁵. Počty neuspokojených žadatelů o službu z kapacitních důvodů v letech 2017-2019 a pořadníky pro rok 2020 jsou uvedeny v tabulce 6.

Tabulka 6. Počty neuspokojených žadatelů a počet klientů v pořadnicích sociálních služeb, které mají v řešeném území sídlo či pobočku

Poskytovatel	Služba	Počet neuspokojených žadatelů o službu z kapacitních důvodů			Pořadník – počet žádostí
		2017	2018	2019	k 31. 3. 2020
Sociální služby Města Sušice	Domov pro seniory	22	29	33	36
	Domov se zvláštním režimem	18	37	28	29
	Odborné sociální poradenství	0	0	0	Není
	Odlehčovací služby	0	0	0	Není
	Pečovatelská služba	0	0	0	34
	Denní stacionář	0	0	0	0
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0	0	0	Není
	Tísňová péče	0	0	0	Není
Oblastní charita Sušice	Odborné sociální poradenství	0	0	0	0
	Odlehčovací služby	0	0	0	0
	Pečovatelská služba	0	0	0	Není
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0
Město Hartmanice	Pečovatelská služba	0	0	0	0
Obec Velhartice	Pečovatelská služba	0	0	2	3
FOKUS - Písek, z.ú.	Sociálně terapeutická dílna	0	0	0	0
	Sociální rehabilitace	0	0	0	0

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2020

4.6 Návazné služby nabízené poskytovateli sociálních služeb na území SO ORP Sušice

Někteří poskytovatelé sociálních služeb v rámci své činnosti poskytují na území Sušicka i návazné či další služby. Výčet těchto služeb vychází z dotazníkového šetření a rozhovorů.

Oblastní charita Sušice na území realizuje mimo výše uvedené sociální služby také:

⁴ Zároveň je třeba brát v potaz, že některé služby pořadník zájemců vůbec neevidují a zájemce nad rámec kapacity se snaží odkazovat na jiné služby

⁵ Data jsou platná k 31. 3. 2020

- potravinovou a materiální pomoc pro osoby, které se ocitly ve finanční nouzi a tato pomoc jim pomáhá zajistit základní životní potřeby, hradit pravidelně např. platby za bydlení nebo splácet dluhy
- úvěrové jízdné určené osobám, které nemají finance na zakoupení jízdenky do místa trvalého bydliště
- projekt Sociálně integrační byt – organizace má v pronájmu 4 byty, které jsou určeny osobám/rodinám, které se ocitly v tíživé situaci spojené s absencí bydlení
- Půjčovna kompenzačních pomůcek a vysoušečů pro širokou veřejnost, pro vyzkoušení a následné získání vlastních pomůcek
- volnočasový klub Jonáš – určený pro děti a mladé lidi v Kašperských Horách, zejména pro ty, kteří se nechtějí nebo nemohou účastnit organizovaných pravidelných aktivit, jako jsou zájmové kroužky. Klub poskytuje podporu a motivující prostředí pro rozvoj jejich dovedností

V rámci sociálně aktivizačních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením Oblastní charita Sušice realizuje také:

- virtuální Univerzitu třetího věku - zájmové vysokoškolské studium pro seniory, kde probíhá výuka zvoleného studijního oboru prostřednictvím odborných video-přednášek

Diakonie ČCE – Středisko Západní Čechy – na území mimo výše zmíněného poskytuje také službu Adite pro náhradní rodiny - konkrétně doprovázení pěstounských rodin.

Sociální služby Města Sušice – kromě výše uvedených služeb nabízí také:

- půjčovnu kompenzačních pomůcek pro vyzkoušení a případně následnou pomoc s vyřízením žádosti o vlastní pomůcku
- doprovázení pěstounských rodin

FOKUS – Písek, z.ú. – prevence pro školy – projekt s názvem „Blázníš? No a!“ - organizace je zapojena do projektu, v rámci kterého pořádají přednášky pro střední školy, které jsou zaměřené na boj se stigmatizací osob s duševním onemocněním.

5. Problémy v sociální oblasti a chybějící služby na Sušicku

V rámci mapování stávající sociální situace na Sušicku jsme také zjišťovali, jaké jevy považují obce na svém území aktuálně za problémové, jaké služby v území dle zástupců obcí, poskytovatelů sociálních služeb a také sociálních pracovníků městských úřadů a dalších institucí působících v sociální oblasti chybí a s jakými problémy při zajištění svých služeb se potýkají poskytovatelé.

Získané informace o chybějících službách nelze zaměňovat s průzkumem potřeb samotných občanů regionu. Přesto mají informace od poskytovatelů sociálních služeb či obcí v mapování sociální situace své nezaměnitelné místo, protože jsou v úzkém kontaktu s lidmi v jejich

aktuálních životních situacích a díky tomu mají přehled o tom, co obyvatelé řeší za problémy, jakých služeb je v řešeném území nedostatek, případně jaké v území zcela chybí.

Obce byly v dotazníkovém šetření požádány, aby vybraly ty jevy, které aktuálně považují na svém území za problémové, bez ohledu na to, zda se dané jevy daří řešit či nikoliv. Výstupy z této části dotazníku jsou shrnuty v grafu 4. Celkem 5 obcí nepovažuje za problémový žádný z jevů.

Graf 4. Nejčastější problémy v obcích SO ORP Sušice

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2020

Při rozhovorech jsme pak dále zjišťovali další podrobnosti k jednotlivým problematickým jevům. Vyplynulo, že „**problémy nesoběstačných seniorů**“ řeší ve všech případech místní poskytovatel sociálních služeb ve spolupráci s rodinou (či sousedy), případně rodina sama, v naprosté většině případů funguje ve všech obcích rodina či sousedé velmi dobře. Dle zjištěných informací se ani v jedné obci momentálně nenachází osamělý nesoběstačný senior či osoba se zdravotním postižením, který by byl nezajištěný, či mu nebyla nabídnuta možnost pomoci. Uvedený „**nedostatek aktivit pro seniory**“ se týká například malých částí obcí, které jsou mnohdy vzdáleny od hlavní sídelní jednotky a tamním občanům jsou nabídnuty aktivity pouze v hlavní části obce, případně jsou aktivity seniorům nabídnuty, ale nejsou příliš využívány. V případě „**problému rodin pečující o zdravotně postiženého či nemohoucího člena rodiny**“ se jednalo o to, že se v obci tyto rodiny nacházejí, ale nemohoucí člen rodiny je obstarán sociální službou, rodinou, sousedy či kombinací předchozího. V případě „**míst v obci s nezajištěným bezbariérovým přístupem**“ se nejčastěji jednalo o budovy obecního úřadu či školy, případně kulturní zařízení nebo v jednom případě o vstup do obecních bytů, který byl již ale řešen s poskytovatelem služby a do budoucna by obec chtěla zažádat o dotace a zřídit bezbariérový výtah do těchto bytů. Ve všech případech se s pomocí např. obecních pracovníků daří vstup do budov osobám se zdravotním postižením řešit, jinak řečeno nepůsobí bariéry

v žádném z případů úplnou nedostupnost (například zmíněného úřadu). Dvě z obcí také vyjádřili, že do budoucna plánují zřídit výtah na obecní úřady a do základní školy.

V případě „**nedostatku volnočasových aktivit**“ se nejčastěji jedná o vzdálenost obcí od větších měst, ve kterých se nachází zařízení, či volnočasové aktivity pro děti. Případně se v obcích vhodné prostory pro aktivity nacházejí, ale neuskutečňuje se v nich pro děti a mládež dostatek aktivit. V nedávné době, kdy byla uzavřena školská a volnočasová zařízení kvůli pandemii viru Covid-19, se děti často scházely venku a neměly dostatek aktivit. V případě „**problémů rodin s dětmi ohrožených sociálním vyloučením**“ se jedná o výchovné problémy dětí.

V oblasti „**zadlužení občanů**“ se jedna obec potýká s velkým počtem občanů v dluhové pasti, další obce pak nedokáží určit počet, ale o zadlužení občanů ví. V některých případech lidé dluží přímo obcím např. za nájemné, jedna obec řeší situaci s právníkem, další pomocí splátkových kalendářů. Zadlužení občanů vnímají i další obce, ale nevnímají to jako problém, daří se například napojit občany na sociální služby. V případě „**občanů bez bydlení či v nevyhovujícím bydlení**“ se jedná buďto přímo o občany, kteří jsou bez domova a chodí spát například do sklepních prostorů, kdy je tato situace řešena i s policií (obec by danou situaci chtěla řešit, ale neví jak), nebo jedince žijící v nevyhovujícím bydlení (prostory, které nejsou určeny k bydlení atd.) či o rodiny s dětmi žijící v bývalých ubytovnách v nevyhovujících podmínkách. „**Dlouhodobě nezaměstnaní**“ občané se nacházejí dle rozhovorů v mnoha obcích, ale pro žádnou nepředstavují problém, který je potřeba řešit. Někteří z dlouhodobě nezaměstnaných jsou nezaměstnaní ze zdravotních důvodů a jsou zajištěni, někteří zároveň dluží obci na nájemném. V některých případech obce spolupracují s ÚP a daří se tyto občany částečně zapojovat do chodu obce. V případě „**rizikového chování**“ se nejčastěji jednalo o drogové či alkoholové závislosti, ale žádná z obcí neřeší problém s prostitucí. Drogovou závislost vnímají dvě obce jako problém, kdy je tato situace řešena buďto s policií nebo sociální službou. V mnoha dalších obcích se u drog jedná spíše o experimenty s drogami (v naprosté většině se jedná o marihuanu), které jsou považované za „běžné“ a není potřeba je podle obcí řešit.

V rámci dotazníkového šetření 24 obcí uvedlo, že jsou spokojeni se stávající nabídkou sociálních služeb na svém území, 3 obce na otázku neodpověděly, přičemž jedna doplnila, že tuto situaci nedokáže posoudit a jedna, že aktuálně žádné služby nevyužívá. Pouze 2 obce přímo uvedly, že se stávajícím rozsahem sociálních služeb nejsou spokojeny.

Celkem 6 obcí do dotazníku uvedlo a v rozhovorech doplnilo, jaké služby pro své občany **postrádají**:

- rozvoz obědů, pomoc při péči o nemohoucí osoby v domácnosti
- domov pro seniory – dostatečné kapacity pobytových služeb (jedna z obcí uvedla ochotu finančně se spolupodílet na sociální službě za předpokladu dostupnosti lůžek)
- odlehčovací službu
- dluhové poradenství
- mobilní hospicová či paliativní péči (v pobytové i terénní formě)
- chráněné bydlení
- služby pro děti a mládež

Z pohledu poskytovatelů sociálních služeb, ostatních organizací a sociálních pracovníků měst **chybí na Sušicku zejména:**

- dostupné (sociální) bydlení – dostupné byty jsou postrádány napříč všemi cílovými skupinami. Požadavky jsou jak na větší byty pro rodiny tak i na malometrážní byty. Jedná se například o byty pro lidi v oddlužení, cizince atd.
- dostatek bytů pro lidi v situaci náhlé ztráty bydlení či osoby navracející se z výkonu trestu
- krizové lůžko například pro rodiny s dětmi
- chráněné bydlení
- chráněné dílny
- dostatečná kapacita domovů se zvláštním režimem
- dostatečná kapacita domovů pro seniory
- jednolůžkové pokoje v domově pro seniory
- zařízení pro seniory bez domova s nějakým druhem postižení (alkoholové demence, roztroušená skleróza atd.) a minimálním příjmem, kteří nespádají do běžných DZR
- zařízení, kde by mohl být rodič (prarodič) senior společně se svým dospělým postiženým dítětem
- mobilní hospicová péče
- paliativní péče
- dostatečná kapacita dluhového poradenství
- depistáž v terénu v rámci dluhové problematiky
- noclehárna
- azylové bydlení (například domov pro matky s dětmi)
- hygienická buňka pro osoby bez bydlení
- osobní asistence (pro děti se zdravotním postižením)
- služby poskytující odlehčení pro rodiny pečující o děti se zdravotním postižením (např. terénní odlehčovací služba, stacionář apod.)
- volnočasové aktivity pro děti se zdravotním postižením (zejména možnost účastnit se běžných aktivit – integrace dětí se zdravotním postižením)
- sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi
- organizace, která by pomáhala s asistovaným stykem rodiče s dítětem
- dostatek psychologů a psychiatrů pro děti a dospělé, v současné době nemají dostatek kapacit a neberou nové klienty do terapie (klienti musí dojíždět například do Klatov)
- dostatek praktických lékařů, kteří by přijímali nové klienty
- dostatek dětských lékařů
- dobré dopravní spojení z Kašperských Hor do Sušice
- autobusová zastávka u Úřadu práce Sušice
- pracovní místa na zkrácený úvazek zejména pro pečující osoby, například o člena rodiny se zdravotním postižením apod.
- možnost zaměstnání lidí se zdravotním postižením

Dále se při rozhovorech objevovaly **dílčí problémy**, s kterými se jednotlivé organizace a subjekty potýkají:

- pracovnice OSPOD často řeší soudní spory mezi manžely, které z podstaty dopadají vždy pro jednu stranu špatně. Na pracovnice pak často přichází stížnosti, ačkoliv postupují správně. OSPOD v tomto ohledu vnímá potřebu podpory ze strany MPSV ČR či Plzeňského kraje. Zároveň s tím souvisí také často velmi negativní mediální reprezentace OSPOD mezi širokou veřejností.
- Úřad práce je nucen provádět šetření při přidělování příspěvku na péči u některých klientů přímo v nemocnici, kde není posouzení nikdy objektivní.

Jednou z oblastí, na které jsme se při mapování stávající situace sociálních služeb zaměřili, byla také **spolupráce** poskytovatelů sociálních služeb, obcí a dalších aktérů. Obecně lze spolupráci mezi jednotlivými organizacemi a institucemi v řešeném území považovat za dobrou. Síť kontaktů a navázané spolupráce mezi jednotlivými subjekty je poměrně hustá a funkční. Přesto k této oblasti zaznělo několik připomínek:

- Hůře fungující vzájemná spolupráce mezi sociálními službami a ÚP, především v komunikaci o společných klientech, kdy by bylo zapotřebí se před odesláním klienta sociální služby na ÚP předem domluvit s ÚP na konkrétní možnosti řešení a tyto informace pak teprve předat klientovi, aby nedošlo k mylnému informování. Bylo by zapotřebí se hlavně držet toho, že každá z těchto stran má vlastní kompetence a je odborník hlavně ve svém oboru.
- Vážnou spolupráce a informovanost ze strany dětských lékařů vzhledem k rodinám s dětmi se zdravotním postižením.
- Možnost zlepšení spolupráce se školami v oblasti drogové problematiky.
- Někteří poskytovatelé sociálních služeb uvedli, že jim chybí detailní informace o službách, které působí v celém Plzeňském kraji a do řešeného území dojíždí terénně. Tyto služby jsou pro ně částečně „nečitelné“.
- Horší spolupráce s psychiatrem – jediný v regionu.

Nedílnou součástí využívání sociálních služeb je také kvalitní **informovanost** o jejich existenci a působení, a to ve vztahu k osobám, které se ocitají v tíživé sociální situaci, tak i k pomáhajícím organizacím a dalším institucím. V dotazníkovém šetření 2 obce uvedly, že nemají dostatek informací o tom, jaké sociální služby jsou jejich občanům dostupné. V obou případech se obce informace nikde nesnažily získat, protože to prozatím nebylo potřeba. Zbytek obcí (27) má dostatek informací o rozsahu poskytovaných služeb na svém území. Poskytovatelé služeb se v řešeném území prezentují letáky, v rámci osobních setkání, setkávání MAS, na akcích obcí a institucí a také prostřednictvím internetu. Z dotazníků a rozhovorů byly dále k dané oblasti zaznamenány tyto postřehy:

- nedostatečná informovanost seniorů na vesnicích, která by mohla probíhat například formou letáků do schránek

- někteří zastupitelé obcí by uvítali, kdyby se v rámci ORP jednou ročně uskutečnilo setkání všech starostů, na kterém by probíhalo předání a sdílení informací nejen o sociálních službách
- někteří klienti (například služeb pro cizince) nemusí využívat sociální služby například z důvodu nepochopení tomu, co služba přesně dělá, případně může působit nevěrohodně z důvodu bezplatnosti atd.
- možnost zlepšení informovanosti obcí v oblasti drogové problematiky
- obcím chybí informace z Plzeňského kraje o financování sociálních služeb
- termín „bariéra“ bývá napříč veřejností vnímán chybně – je redukován na pouhé stavení bariéry a může se tak zapomínat například na komunikační bariéry

Obecně lze informovanost obcí považovat za poměrně dobrou. Většina obcí čerpá informace od služeb, které na jejich území působí, zároveň jsou v kontaktu s pracovníci sociálního odboru v Sušici či sociální pracovníci Kašperských Hor, potažmo mají povědomí o možnosti kdykoliv se na tyto pracovníce v případě potřeby obrátit. Informace předává obcím například i ÚP.

Pro rozvoj sociálních služeb a jejich plánování je dále nutná znalost **potíží a překážek**, se kterými se poskytovatelé při poskytování svých služeb potýkají. Mezi nejčastější zmiňované problémy patří zejména:

- poskytovatelé se potýkají s omezenými finančními prostředky na provoz stávajících sociálních služeb, což ale vyplývá ze způsobu financování sociálních služeb, kdy finanční prostředky určené pro sociální služby jsou nestálé a omezené
- jeden z poskytovatelů uvedl, že by potřeboval rozšířit zázemí pro pečovatelky v DPS

5.1. Situace během epidemie Covid-19

Všechny sociální služby zasáhla také situace, která vznikla v souvislosti s virem Covid-19 a vyhlášením nouzového stavu. Na tuto oblast jsme se také krátce zaměřili při rozhovorech. Vzhledem k tomu, že některé rozhovory proběhly těsně po něm, nejsou zjištěné informace zcela reprezentativní, přesto uvedeme alespoň několik dílčích postřehů:

- ve většině případů proběhla celá situace poměrně hladce, některým sociálním službám dočasně ubyli klienti, ve většině případů se ale podařilo navázat vzdálenou (například on-line) komunikaci. V některých případech došlo dle slov poskytovatelů i ke zintenzivnění samotné komunikace.
- v souvislosti s odložením splátek se objevují lidé, kteří po skončení nouzového stavu už vědí, že nebudou mít finance na splácení – zkracují se jim pracovní úvazky, snižuje se objem práce apod.
- někteří poskytovatelé služeb vyjádřili obavy z vývoje finanční situace vzhledem k situaci s virem Covid-19

6. Plány obcí a poskytovatelů sociálních služeb v sociální oblasti

Pro plánování rozvoje sociálních a návazných služeb je také třeba zmapovat plány obcí v sociální oblasti a poskytovatelů sociálních služeb. Ty mnohdy odrážejí aktuální situaci v oblasti služeb, problematiku financování a poptávku po službách. V rámci šetření jsme zjišťovali plány v horizontu 1-5 let. 7 obcí v řešeném území uvedlo přípravu realizace sociálních projektů na svém území:

- plán na přestavbu bývalé školy na domov s pečovatelskou službou či obecní byty dle dostupných dotačních titulů
- přestavba školy v přírodě soukromým investorem – jednou z možností by byla stavba domova pro seniory
- výstavba levných malometrážních bytů s poskytovanou terénní pečovatelskou službou
- stavba 6 sociálních bytů
- stavba sociálních bytů či domova pro seniory – dosavadní dostupné dotace byly pouze na výstavbu nového objektu, obec má k dispozici vlastní objekt k přestavbě, ale prozatím pro to není vhodná dotace
- přestavba objektu na sociální bydlení/obecní byty a komunitní centrum se zázemím pro pečovatelskou službu
- předpokládá se výstavba bezbariérových bytů pro seniory a osoby se zdravotním postižením včetně rodinných příslušníků s využíváním terénních sociálních služeb; přestavba domu na 8 sociálních bytů včetně 1 krizového; dokončení plánovaných bezbariérových tras

Při rozhovorech dále některé obce uvedly plány (či potenciální možnosti) bez daného časového horizontu:

- do budoucna vybudovat v obci stacionář pro seniory s odlehčovací službou včetně zázemí pro poskytovatele soc. služeb
- potenciální stavba nových bytů v budově školy, která ale v současné době stále funguje a obec se jí zatím snaží udržet
- v případě dostupných financí možnost vybudovat například startovací byty, jeden objekt v obci je vhodný například pro denní stacionář
- k dispozici je budova, která by do budoucna mohla být místem pro setkávání občanů
- přestavba školy na DPS či sociální bydlení (zhruba 8 bytů)
- Vybudování jednoho obecního bytu v budově OÚ

Některé obce měly záměr na výstavbu či přestavbu sociálního bydlení, domova pro seniory či DPS, ale potkaly se buď s nedostatkem financí, nebo s absencí vhodného objektu.

Poskytovatelé sociálních služeb na Sušicku plánují zejména udržení svých služeb ve stávajícím rozsahu a kapacitě, případně rozšíření služeb dle potřeb občanů a rozšiřování informací o svých službách. Tyto plány jsou realizovatelné pouze v závislosti na situaci finančního,

personálního a materiálního zajištění služeb. Vedle udržení stávajícího stavu při rozhovorech poskytovatelé uvedli dále tyto plány:

- navýšení telefonů pro služby tísňové péče zhruba na 50 zařízení (momentálně mají zhruba 30)
- realizace chráněného bydlení a chráněné dílny
- rozšíření paliativní péče
- rozšíření dluhového poradenství
- pořádání školení - akreditovaných kurzů pro pracovníky v sociálních službách
- rozšíření sociálně aktivizační služby i do dalších obcí
- uvedení do provozu bytu v krizovém režimu (náhlá ztráta bydlení, karanténa..)
- rozšíření prostorů v ZŠ speciální a Praktické škole
- rekonstrukce DPS
- tvorba multidisciplinárního týmu pro práci s osobami s duševním onemocněním
- začít v regionu Sušicka pracovat s cílovou skupinou rodin řešící rozvody (často se jedná o rodiny „ze střední třídy“, které mají zpravidla pocit, že sociální služby nejsou určeny pro ně)

7. Přílohy

Příloha 1. Zastoupení sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. na území SO ORP Sušice

Typ sociální služby (dle abecedy)	Obsah sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb.	Počet poskytovatelů	Forma: Ambulantní Terénní Pobytová
Azylové domy	Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení.	-	-
Centra denních služeb	V centrech denních služeb se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.	-	-
Denní stacionáře	V denních stacionářích se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.	1	A
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	V domovech pro osoby se zdravotním postižením se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby	-	-
Domovy pro seniory	V domovech pro seniory se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.	1	P
Domovy se zvláštním režimem	V domovech se zvláštním režimem se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, které mají sníženou soběstačnost z důvodu těchto onemocnění, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Režim v těchto zařízeních při poskytování sociálních služeb je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob.	1	P
Domy na půl cesty	Domy na půl cesty poskytují pobytové služby zpravidla pro osoby do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, a pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Způsob poskytování sociálních služeb v těchto zařízeních je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob.	-	-
Chráněné bydlení	Chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení.	-	-
Intervenční centra	Na základě vykazání ze společného obydlí podle zvláštního právního předpisu26) je osobě ohrožené násilným chováním vykázané osoby nabídnuta pomoc nejpozději do 48 hodin od doručení kopie úředního záznamu o vykazání intervenčnímu centru. Pomoc intervenčního centra může být poskytnuta rovněž na základě žádosti osoby ohrožené násilným chováním jiné osoby obývající s ní společné obydlí nebo i bez takového podnětu, a to bezodkladně poté, co se intervenční centrum o ohrožení osoby násilným chováním dozví. Sociální služby v intervenčním centru jsou poskytovány jako služby ambulantní, terénní nebo pobytové.	1	T
Kontaktní centra	Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek.	-	-

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Krizová pomoc	Krizová pomoc je terénní, ambulantní nebo pobytová služba na přechodnou dobu poskytovaná osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svoji nepříznivou sociální situaci vlastními silami.	1	T
Nízkoprahová denní centra	Nízkoprahová denní centra poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby pro osoby bez přístřeší.	-	-
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Služba může být poskytována osobám anonymně.	-	-
Noclehárny	Noclehárny poskytují ambulantní služby osobám bez přístřeší, které mají zájem o využití hygienického zařízení a přenocování.	-	-
Odborné sociální poradenství	Odborné sociální poradenství je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, poradnách pro osoby se zdravotním postižením, poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí a ve speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu; zahrnuje též sociální práci s osobami, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společnostmi.	5	A/T
Odlehčovací služby	Odlehčovací služby jsou terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí; cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek.	2	T/P
Osobní asistence	Osobní asistence je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném sociálním prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje.	1	T
Pečovatelská služba	Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osob a v zařízeních sociálních služeb vyjmenované úkony.	4	A/T
Podpora samostatného bydlení	Podpora samostatného bydlení je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.	-	-
Průvodcovské a předčitatelské služby	Průvodcovské a předčitatelské služby jsou terénní nebo ambulantní služby poskytované osobám, jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu věku nebo zdravotního postižení v oblasti orientace nebo komunikace, a napomáhá jim osobně si vyřídit vlastní záležitosti. Služby mohou být poskytovány též jako součást jiných služeb.	-	-
Raná péče	Raná péče je terénní služba, popřípadě doplněná ambulantní formou služby, poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby.	3	T
Služby následné péče	Služby následné péče jsou ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly lůžkovou péči ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo osobám, které abstinují.	-	-
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, u kterého je jeho vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat, a u kterého existují další rizika ohrožení jeho vývoje.	1	T

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Sociálně aktivizační služby jsou ambulantní, popřípadě terénní služby poskytované osobám v důchodovém věku nebo osobám se zdravotním postižením ohroženým sociálním vyloučením.	2	A/T
Sociálně terapeutické dílny	Sociálně terapeutické dílny jsou ambulantní služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umístitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce. Jejich účelem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie.	1	A
Sociální rehabilitace	Sociální rehabilitace je soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností alternativním způsobem využívajícím zachovaných schopností, potenciálů a kompetencí. Sociální rehabilitace se poskytuje formou terénních a ambulantních služeb, nebo formou pobytových služeb poskytovaných v centrech sociálně rehabilitačních služeb.	2	A/T
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	Ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče se poskytují pobytové sociální služby osobám, které již nevyžadují lůžkovou péči, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny se obejít bez pomoci jiné fyzické osoby a nemohou být proto propuštěny ze zdravotnického zařízení lůžkové péče ²⁵⁾ do doby, než jim je zabezpečena pomoc osobou blízkou nebo jinou fyzickou osobou nebo zajištěno poskytování terénních nebo ambulantních sociálních služeb anebo pobytových sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb.	-	-
Telefonická krizová pomoc	Služba telefonické krizové pomoci je terénní služba poskytovaná na přechodnou dobu osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života nebo v jiné obtížné životní situaci, kterou přechodně nemohou řešit vlastními silami.	-	-
Terapeutické komunity	Terapeutické komunity poskytují pobytové služby i na přechodnou dobu pro osoby závislé na návykových látkách nebo osoby s chronickým duševním onemocněním, které mají zájem o začlenění do běžného života.	-	-
Terénní programy	Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.	3	T
Tísňová péče	Tísňová péče je terénní služba, kterou se poskytuje nepřetržitá distanční hlasová a elektronická komunikace s osobami vystavenými stálému vysokému riziku ohrožení zdraví nebo života v případě náhlého zhoršení jejich zdravotního stavu nebo schopností.	1	T
Tlumočnické služby	Tlumočnické služby jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované osobám s poruchami komunikace způsobenými především smyslovým postižením, které zamezuje běžné komunikaci s okolím bez pomoci jiné fyzické osoby.	1	T-
Týdenní stacionáře	V týdenních stacionářích se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.	-	-

Zdroj: Zákon 108/2006 Sb., o sociálních službách

Příloha 2. Kapacita sociálních služeb poskytovaných v řešeném území⁶

Poskytovatel	Služba	2017				2018					2019					2020 k 31. 3.				
		základní		rozvojová		základní			rozvojová		základní			rozvojová		základní			rozvojová	
		lůžka	Klienti	lůžka	klienti	lůžka	klienti	intervence	lůžka	klienti	lůžka	klienti	intervence	lůžka	klienti	lůžka	klienti	intervence	lůžka	klienti
Sociální služby Města Sušice	Domovy pro seniory	94				94					94					94				
	Domovy se zvláštním režimem	14		20		14			20		14			20		20			20	
	Odborné sociální poradenství						2/2					2/2					2/2			
	Odlehčovací služby	1	0/3			1			2	0/2				2	0/2	3	0/2			0/1
	Pečovatelská služba						2/17			1/1		2/17			1/1		3/18			
	Denní stacionáře		15/0				15/0			5/0		15/0			5/0		15/0			5/0
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením						15/5			5/0		15/5			5/0		15/5			5/0
	Tísňová péče						0/2			0/1		0/2			0/1		0/2			0/1
Oblastní charita Sušice	Odborné sociální poradenství		2/2				2/2				2/2					2/2				
	Odlehčovací služby		0/3				0/3			0/1		0/3			0/1		0/4			
	Pečovatelská služba		0/10				0/16				0/16					0/16			0/2	
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením		15/15				15/15				15/15					15/15				
Město Hartmanice	Pečovatelská služba		0/1			0/1					0/1					0/1				
Obec Velhartice	Pečovatelská služba		0/2			0/2					0/2					0/2				
FOKUS - Písek, z.ú.	Sociálně terapeutická dílny		10/0			10/0					10/0					10/0				

⁶ Kapacity v počtech klientů jsou uvedeny ve formátu ambulanti/terénní

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

FOKUS - Písek, z.ú.	Sociální rehabilitace					5/5			1/1					1/1				1/1
Point 14, z.ú.	Terénní programy					0/2					0/2						0/2	
Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi					13/13					13/13					13/13		
	Terénní programy					0/5					0/5					0/5		
Člověk v tísni, o.p.s.	Odborné sociální poradenství					10/10					10/10					10/10		
	Terénní programy					0/16					0/16					0/16		
Diakonie ČCE - středisko Praha	Raná péče					1/1			0/1		1/1			0/1		1/1		0/1
Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.	Raná péče					20/140					20/140					20/140		
Raná péče Kuk, z.ú.	Raná péče					0/5					0/5					0/5		
Diecézní charita Plzeň	Intervenční centra					1/1					1/1					1/1		
	krizová pomoc					0/1					0/1					0/1		
Správa uprchlických zařízení MVČR	Odborné sociální poradenství						42/0					42/0					42/0	
HEWER, z.s.	Osobní asistence					0/20					0/20					0/20		0/5
Tichý svět o.p.s. ⁷	Odborné sociální poradenství																	
	Tlumočnické služby																	
	Sociální rehabilitace																	

Zdroj: Dotazníkové šetření 2020, základní a rozvojová síť sociálních služeb Plzeňského kraje k 1. 1. 2020

⁷ Služba není zařazena do sítě Plzeňského kraje

8. Seznam zkratek

CpKP ZČ – Centrum pro komunitní práci západní Čechy

DPS – Dům s pečovatelskou službou

KP – Komunitní plán

KPSS – Komunitní plánování sociálních služeb

MAS – Místní akční skupina

OSPOD – Orgán sociálně-právní ochrany dětí

OÚ – Obecní úřad

OZP – osoba se zdravotním postižením

SO ORP – Správní obvod obce s rozšířenou působností (obec III. typu)

SO POÚ – Správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem (obec II. typu)

LDN – Léčebna dlouhodobě nemocných

9. Seznam zdrojů

Základní a rozvojová síť sociálních služeb Plzeňského kraje k 1. 1. 2020

Registr poskytovatelů sociálních služeb

Číselník právních forem MPMR ČR